Beginnen bij het begin

Begin 20e eeuw: Opkomst van de wetenschapsfilosofie als subdiscipline.
Voor 1970: filosofische adequaatheid heeft prioriteit over historische adequaatheid.
Omslagpunt jaren 70: historische adequaatheid wordt belangrijker dan filosofische adequaatheid.

De taken van de wetenschapsfilosofie

➞ **een normatieve taak:** vaststellen wat de maatstaven van goede wetenschap zijn (bijvoorbeeld objectiviteit, controleerbaarheid) w.f. moet filosofisch adequaat zijn.
➞ **een beschrijvende taak:** beschrijft methoden of stijlen van redeneren die in de wetenschappelijke praktijk een rol spelen of hebben gespeeld; w.f. moet historisch adequaat zijn.
↳ Enerzijds moet wetenschapsfilosofie aangeven wat goede wetenschappen is, anderzijds moet zij open staan voor verschillende opvattingen over wat wetenschap is.

Methodologie

Methodologie ➞ kwaliteitscontrole op de wetenschappelijke productie
- taken v.d. wetenschappen, hun aanpak, relatie tot het object v. onderzoek
- het soort controle dat op wetenschappelijke productie wordt uitgeoefend
- de manier waarop deze controle tot stand komt en gelegitimeerd wordt
- effecten van de vormen van de wetenschapsbeoefening op de cultuur en maatschappij

Begrippen

Episteme: kennis - tijdloze en noodzakelijke waarheden met sluitende antwoorden
Doxa: opinie - denkbeelden van een periode, groep, individu
Empirische wetenschap: kennisgebied beschrijving/verklaring van zintuiglijke ervaringen
Trivium: grammatica, dialectica, retorica
Quadrivium: geometrie, astronomie, aritmetica, muziek
Waarheid: coherentie met andere ware uitspraken. Hoe garandeer je objectiviteit?
Moderne wetenschappen: natuurwetenschappen, maatschappijwetenschappen, geesteswetenschappen

Aristoteles

Theoretische kennis ➞ contemplatie ➞ filosofie, theologie
Praktische kennis ➞ handelen ➞ rechten, ethiek, politicologie
Poetische kennis ➞ het maken van dingen ➞ musicologie, literatuur

Kennis en waarheid

Wetenschappelijke kennis is **waardevrij**: los van normen en waarden
17e eeuw ➞ Wetenschappelijke Revolutie, shift naar objectieve werkelijkheden ipv subjectieve indrukken.
Zuivere bron: onderzoek dat omwille van zichzelf wordt verricht, los van doelen/belangen
Aristoteles: “Wetenschappelijke uitspraken moeten overeenkomen met de feiten.”

Regels voor eliminatie van subjectieve invloeden

- Ervaringen moeten **reproduceerbaar** zijn
- Waarheid is universeel, de manier waarop ervaring verworven wordt moet expliciet zijn
- Bevindingen dienen in kwantitatieve vorm te worden gepresenteerd
- Geen introductie van onwaarheden, vaagheden en ambiguïteit dienen te worden vermeden

➞ waar, objectief, kritisch, cumulatief, methodisch, relevant, open, collectief

Interpretatie & Perspectief

Wetenschappelijke uitspraak kunnen geordend worden naar de mate waarin zij de waarheid benaderen:
➞ Empirisch/verklarend onderzoek: causale verklaringen & verzameling wetten v. ideaalbeeld, zie klassieke natuurwetenschappen.
➞ Interpreterend onderzoek: geesteswetenschappen.
➞ Formeel/conceptueel onderzoek: normatieve wetenschappen die zoeken naar verklaringen ‘los v.d. werkelijkheid/wereld,’ zie wiskunde.
Geesteswetenschappen introduceren nieuwe perspectieven/interpretatietechnieken zonder te claimen dat zij andere uitsluitingen/interpretaties verdringen.

Sponsored by **CrosswordCheats.com**
Learn to solve cryptic crosswords!
http://crosswordcheats.com

Wetenschapsidealen in de geesteswetenschappen

Shift van de geesteswetenschappen als studie van de geest naar de studie van de cultuur of delen daarvan.
➞ Van traditioneel voorkeur naar hoge cultuur & Canon, westerse burgerlijke elite naar het onderzoeken van popcultuur en low culture, ofwel **cultural studies**
➞ Herinrichting van de Duitse universiteiten in de 19e eeuw als immense invloed op onderwijssystemen wereldwijd.
➞ Aristoteles kende geen “wetenschap van de mens.” De Renaissance zag de kunsten als object van bewondering, niet als een van onderzoek.
➞ Scheiding tussen mens/natuur en mens/bovennatuurlijke pas in 1800.
Bourdieu verklaart dat de complexe functie van de academia voortkomt uit de wens van de elite om zich te onderscheiden van de massa, daarom ook in cultural studies moeilijke taal.

Artes Liberales (Middeleeuwen)

Trivium (DRG)
- Grammatica
- Dialectica
- Retorica
➞ “De kunst v.h. woord”

Quadrivium (GAMA)
- Aritmetica
- Geometrie
- Astronomie
- Muziekwetenschappen
➞ Rekenkundig/Meetkundig

Sponsored by **CrosswordCheats.com**
Learn to solve cryptic crosswords!
http://crosswordcheats.com